

Jawor, a Béke temploma, a Világörökség része

2019. április 12. 12:08

Európa egyik legnagyobb favázás temploma

A kis alsó-sziléziai városka, Jawor nem mindennapi különlegességet rejteget, a hatalmas, magtárszerű, favázás épület, a Béke temploma az UNESCO Világörökség része, Európa legnagyobb, favázás technológiával épített egyházi épületei közé tartozik. A belülről meglepően tágas, akár 7000 főt is befogadó tere kék-fehér díszítésben pompázik, a monumentális karzatok színházi miliőt idéznek. A kitűnő állapotban fennmaradt barokk stílusú, egyedi templom Alsó-Szilézia legjelentősebb műemlékeinek egyike. A templom története

A harmincéves háború végleges lezárását hivatott, 1648-ban kötött **vesztfáliai béke** értelmében a **Habsburg** uralkodóhoz visszakerült, a **Német-Római Császárság** alá besorolt **Szilézia** tartományra vonatkozóan, a többségi protestáns lakosságra nem túl kedvező döntések sorozatát hozták. Templomaikat elvették, a katolikus egyháznak adták, hitüket nem gyakorolhatták. A svéd udvari diplomácia közbenjárására sikerült egy kiskaput illeszteni a szigorú rendeletekbe, három új templom építésére kaptak engedélyt a protestánsok, a helyeket előre kijelölték, az épületek nem lehettek a városfalon belül, de túl messze sem, építésükre nem használhattak tartós anyagokat, követ, téglát, fémeket, tornyot sem emelhetek, az addig szokásos templomi építészeti formát sem követhették és egy év alatt be kellett fejezni az építkezést.

Sziléziában három templom építését engedélyezték, az első, 1653-ra készült el **Glogauban** (G³ogów), azonban 100 évvel később leégett, a második a **Jawori** 1654-55-ben épült, míg a harmadik 1656-57-ben **Schweidnitzben** (Iwidnica). Az utóbbi kettő sikeresen átvészelte az idők viharait, ma is kitűnő állapotban állnak, 2001 óta pedig méltán szerepelnek a Béke templomai az **UNESCO Világörökségi listáján**. A templom építése nem kevés fejtörést okozott **Albrecht von Säbisch** építész-mérnöknek, aki skandináv favázás technológiákat tanulmányozva tervezte meg, majd építtette meg a jawori templomot, melyet a **Szentlélek** tiszteletére szenteltek fel 1655-ben. A német anyanyelvű evangélikus lakosság 1945-ben történt kitelepítését követően a protestáns vallást gyakorlók száma szinte a nullára csökkent, jelenleg a templom egy kis, külön bejáratú kápolnájában gyűlik össze vasárnaponként a maroknyi luteránus. **A templom látogatása**

Jawor óvárosának szélén, egy szép, gondozott parkban áll a gyönyörű favázás **Béke temploma**, mégsem nevezhetjük páratlan alkotásnak, hiszen két **Béke-templom** is van, a harmadik ugye leégett, a másik pedig **Iwidnicában** található. A négyzet alaprajzú, háromhajós, favázás szerkezetű templom teljesen körüljárható, nyugati homlokzata a legfurcsább, mely az észak-amerikai protestáns templomokra hajazó magtárszerű épületnek tűnik. A templom belső terébe lépve igazi csodavilág fogad minket, a hatalmas, meglepően tágas tér világoskék

<http://kirandulastippek.hu/news/article/jawor-a-beke-temploma-a-vilagorokseg-resze>